

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІ історії, права та міжнародних відносин

Юлія ПОДРЕЗ

Юлія ПОДРЕЗ

« 31 » *серпня* 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Освітньо-професійна програма Право

Перший рівень вищої освіти

Мова навчання українська

ПОГОДЖЕНО

науково-методичною комісією

ННІ історії, права та

міжнародних відносин

Світлана МОЦАК

« 31 » *серпня* 2023 р.

Суми – 2023

Укладач:

Апаров А.М. – доктор юридичних наук, професор

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри права та методики викладання правознавства

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

кандидат педагогічних наук, доцент

Олена ІВАНІЙ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Бакалавр	Обов'язкова
		Рік підготовки:
4-й		
Семестр		
7-й		
Лекції		
20 год.		
Практичні, семінарські		
20 год.		
Лабораторні		
–		
Самостійна робота		
78 год.		
Консультації		
2		
Загальна кількість годин – 120		Вид контролю:
		Екзамен

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи правових знань, невід'ємно пов'язаних з управлінською діяльністю; засвоєння теоретичних знань та практичних навичок, пов'язаних із правовим регулюванням господарської діяльності, правовим статусом суб'єктів господарювання та правовими механізмами державного регулювання господарської діяльності органами влади та управління.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо норм господарського права; відпрацювання у студентів наукового та практичного підходів до оцінки норм чинного господарського законодавства, необхідності вдосконалення правового регулювання господарської діяльності; вміння розв'язувати конкретні господарські ситуації із урахуванням нормативних положень національного та міжнародного законодавства; розвиток правового мислення щодо реалізації господарського права в сфері господарської діяльності; усвідомлення відповідальності при здійсненні юридично значимих дій.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

СК 2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної

етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою інтегральної компетентності, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Господарське право» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Загальна теорія права», «Конституційне право», «Цивільне право», «Адміністративне право».

3. Результати навчання за дисципліною

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН 10 Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 19 Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН 20 Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 21. Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Критерії оцінювання результатів навчання
Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Оцінка «відмінно» ставиться коли студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.
82 – 89	Оцінка «добре» ставиться коли студент має гнучкі знання в межах навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
74 – 81	Оцінка «добре» ставиться коли студент знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє роботи висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.
64 – 73	Оцінка «задовільно» ставиться коли студент відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
60 – 63	Оцінка «задовільно» ставиться коли у студента відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.
35 – 59	Оцінка «не задовільно» ставиться коли студент не логічно та незрозуміло відтворює навчальний матеріал.
1 – 34	Оцінка «не задовільно» ставиться коли студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.

Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота		Іспит	Сума
Модуль № 1	Модуль № 2		
35	40	25	100

В Університеті передбачено можливість перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній

освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/normatyvno-pravova-baza>).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Ідентифікація та облік знань студентів проводиться, як правило, під час практичних (семінарських) занять з конкретних тем, а також під час складання іспиту (в рамках усього матеріалу навчальної дисципліни).

Облік успішності враховує як ступінь підготовленості до практичних занять (в рамках опрацювання студентом лекційного матеріалу, відповідних нормативно-правових та інших актів і літератури; виконання самостійної роботи студентом), так і активність студента під час обговорення питань, розв'язання різного роду правових завдань і тестів.

Формами контролю є: поточний, проміжний та семестровий (підсумковий).

Здійснення поточного контролю забезпечується під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента. Формами проведення поточного контролю є: усне опитування студентів; написання й перевірка доповідей та рефератів; виступ з доповідями та рефератами; підготовка презентацій та їх захист; написання статей наукового характеру; вирішення практичних завдань (у т.ч. ситуаційних), тестів; організація проведення ділових ігор тощо.

Проміжний контроль відбувається у вигляді модульних контрольних робіт, що проводяться в письмовій формі та передбачають вирішення студентами контрольних завдань: надання відповідей на контрольні питання, вирішення (розв'язання) задач та тестів. Завдання для модульних контрольних робіт добираються в межах програмного матеріалу, що складає зміст відповідного модулю, згідно з кількістю студентів чи їх груп (за варіантами) шляхом змішування базових завдань, різноманітністю їх комбінування та варіювання.

Семестровий (підсумковий) контроль відбувається у вигляді іспиту. При цьому враховуються результати оцінювання поточної роботи студентів.

Іспит для студентів проводиться за іспитовими білетами, кожен з яких включає не менше трьох питань. Питання, що включаються до залікових білетів добираються в межах програмних питань, що складають зміст навчальної дисципліни.

Прозорість та відкритість окресленої системи контролю забезпечується шляхом попереднього ознайомлення студентів з цією системою.

Запроваджена у вищому навчальному закладі система контролю має на меті встановлення рівня, якості та змісту опанування студентом матеріалу навчальної дисципліни.

Зокрема, студент повинен:

- мати чітке загальне уявлення про теоретичні та практичні правові проблеми в рамках тематики дисципліни;

- знати базовий матеріал, що опановується під час лекційних та семінарських занять, а також віднесений на самостійне опрацювання (самостійна робота);

- володіти навичками оперування базовим матеріалом та нормативно-правовими, літературними й іншими джерелами, а також уміннями їх використовувати в інших дисциплінах та на практиці;

- вміти аналізувати ситуації та проблеми, що виникають у правовій діяльності, та знаходити можливі правові шляхи їх вирішення.

Прозорість та відкритість окресленої системи контролю забезпечується шляхом попереднього ознайомлення студентів з цією системою.

Додатково засобами та методами оцінювання й демонстрування результатів навчання можуть бути: тести, проекти, аналітичні звіти, реферати, есе, розрахункові роботи, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних/групових завдань тощо.

6. Програма навчальної дисципліни

Інформаційно-програмний зміст дисципліни «Господарське право» має наступний вигляд:

Тема 1. Вступ до господарського права України

Тема 2. Джерела (форми) господарського права. Господарське законодавство

Тема 3. Господарська діяльність та господарські правовідносини

Тема 4. Підприємництво та некомерційне господарювання

Тема 5. Публічне управління та регулювання господарської діяльності.

Публічно-приватне партнерство

Тема 6. Правовий статус суб'єктів господарювання

Тема 7. Правовий статус підприємства

Тема 8. Правовий статус господарського товариства

Тема 9. Правовий статус об'єднань суб'єктів господарювання

Тема 10. Майнова основа господарювання. Правове регулювання відносин власності та інших речових прав у сфері господарювання

Тема 11. Ресурси у сфері господарювання

- Тема 12. Правопорушення у сфері господарювання. Господарсько-правова відповідальність
- Тема 13. Захист господарських прав та інтересів суб'єктів господарського права
- Тема 14. Вступ до Особливої (Спеціальної) частини господарського права
- Тема 15. Правові засоби та механізми інституту публічного регулювання господарської діяльності. Захист прав споживачів
- Тема 16. Інститут захисту економічної конкуренції (антимонопольно конкурентне право)
- Тема 17. Інститут відновлення платоспроможності та банкрутства
- Тема 18. Спеціальні режими господарювання
- Тема 19. Господарське договірне право
- Тема 20. Правові засади організації та здійснення господарсько-торговельної діяльності
- Тема 21. Правові засади організації та здійснення господарської будівельної діяльності
- Тема 22. Правові засади організації та здійснення сільськогосподарської діяльності
- Тема 23. Правові засади організації та здійснення транспортної діяльності
- Тема 24. Правові засади організації та здійснення фінансової діяльності
- Тема 25. Правові засади інвестування та інноваціонування господарської діяльності
- Тема 26. Міжнародне економічне співробітництво та зовнішньо-економічна діяльність України

7. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Вступ до господарського права України

1. Системоутворюючі фактори господарського права. Предмет господарського права.
2. Метод господарського права.
3. Господарсько-правові норми.
4. Становлення та розвиток господарського права: історичний екскурс.
5. Господарське право як галузь права.
6. Господарське право як наука.
7. Господарське право як навчальна дисципліна.

Тема 2. Джерела (форми) господарського права. Господарське законодавство

1. Поняття та види форм (джерел) господарського права.
2. Господарське законодавство України: поняття, ознаки, система, стан та перспективи розвитку.
3. Нормативно-правовий акт – основна форма (джерело) господарського права.

4. Господарські нормативні договори. Міжнародні договори.
5. Документи Міжнародної Торгової Палати.
6. Судові рішення як джерела господарського права та акти тлумачення норм права.

Тема 3. Господарська діяльність та господарські правовідносини

1. Поняття та ознаки господарської діяльності.
2. Види і галузі господарської діяльності.
3. Правовий режим та базові засади здійснення господарської діяльності.
4. Господарські правовідносини: поняття та види.
5. Суб'єктний склад господарських правовідносин, господарської діяльності та господарського права, а також учасники відносин у сфері господарювання: поняття, правовий статус, ознаки та господарська правосуб'єктність.

Тема 4. Підприємництво та некомерційне господарювання

1. Історія становлення, поняття, ознаки, види та функції підприємницької діяльності.
2. Правовий режим та базові засади здійснення підприємницької діяльності.
3. Обмеження та заборони щодо здійснення підприємницької діяльності.
4. Загальні умови організації та здійснення підприємницької діяльності.
5. Припинення підприємницької діяльності.
6. Суб'єкти підприємницької діяльності.
7. Поняття некомерційної господарської діяльності.
8. Суб'єкти некомерційної господарської діяльності.
9. Особливості правового режиму некомерційної господарської діяльності.

Тема 5. Публічне управління та регулювання господарської діяльності.

Публічно-приватне партнерство

1. Поняття публічного управління господарською діяльністю.
2. Державна економічна політика. Господарське прогнозування та господарське планування.
3. Державне господарське регулювання. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності.
4. Державний господарський нагляд (контроль), його заходи та порядок їх здійснення.
5. Засоби державного регулювання господарської діяльності.
6. Управління господарською діяльністю в державному та комунальному секторах економіки.
7. Управління господарською діяльністю органами місцевого самоврядування: напрями та перспективи.
8. Співпраця держави/територіальної громади з приватним сектором економіки. Публічно-приватне партнерство.

Тема 6. Правовий статус суб'єктів господарювання

1. Суб'єкти господарювання: поняття, види, ознаки та правове становище.

2. Суб'єкти господарювання – юридичні особи (господарські організації).
3. Утворення суб'єктів господарювання. Державна реєстрація створення суб'єктів господарювання.
4. Припинення суб'єктів господарювання. Реорганізація та ліквідація суб'єктів господарювання. Державна реєстрація припинення суб'єктів господарювання.
5. Правовий статус відокремлених підрозділів суб'єктів господарювання-юридичних осіб (філій, представництв).
6. Представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності.
7. Правовий статус фізичних осіб як суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 7. Правовий статус підприємства

1. Загальна характеристика правового становища підприємства.
2. Класифікація підприємств.
3. Правове становище підприємств державної та комунальної форм власності.
4. Правове становище підприємств колективної та приватної форм власності.

Тема 8. Правовий статус господарського товариства

1. Поняття корпорації та господарського товариства.
2. Класифікація господарських товариств.
3. Корпоративні права та обов'язки учасників господарських товариств.
4. Майно та фонди господарських товариств.
5. Органи управління господарських товариств.

Тема 9. Правовий статус об'єднань суб'єктів господарювання

1. Загальна правова характеристика об'єднань суб'єктів господарювання: поняття, ознаки та види.
2. Об'єднання підприємств: поняття, види, правове регулювання створення, діяльності та припинення.
3. Об'єднання суб'єктів господарювання без створення юридичної особи.
4. Об'єднання суб'єктів господарювання на основі відносин контролю.

Тема 10. Майнова основа господарювання. Правове регулювання відносин власності та інших речових прав у сфері господарювання

1. Поняття правового режиму майна суб'єктів господарювання та майнові відносини у сфері господарювання.
2. Склад та джерела формування майна суб'єктів господарювання.
3. Власність і право власності.
4. Форми права власності.
5. Правові режими господарського відання та оперативного управління. Права на чужі речі.
6. Право довірчої власності та довірче управління майном.
7. Майновий стан та облік майна суб'єкта господарювання.

Тема 11. Ресурси у сфері господарювання

1. Поняття ресурсів у сфері господарювання. Фінансові ресурси суб'єктів господарювання.
2. Використання природних ресурсів у сфері господарювання
3. Права інтелектуальної власності у господарській діяльності.
4. Правовий режим інформації у сфері господарської діяльності.

Тема 12. Правопорушення у сфері господарювання. Господарсько-правова відповідальність

1. Поняття правопорушення у сфері господарювання та їх класифікація.
2. Поняття, ознаки, види, цілі, функції та механізм реалізації господарсько-правової відповідальності.
3. Господарські санкції та адміністративно-господарські санкції.
4. Підстави покладення господарсько-правової відповідальності.

Тема 13. Захист господарських прав та інтересів суб'єктів господарського права

1. Поняття, види (форми) та способи захисту господарських прав та інтересів.
2. Адміністративний захист прав та інтересів суб'єктів господарського права.
3. Захист господарських прав та інтересів судами: загальні положення.
4. Основні інститути процесуального права та їх значення для захисту господарських прав і інтересів.
5. Захист прав та інтересів суб'єктів господарських відносин органами нотаріату.
6. Особливості захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання в процесі виконавчого провадження.
7. Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання Радою бізнес-омбудсмена.
8. Неюрисдикційний захист прав та інтересів суб'єктів господарювання.

Модуль 2

Тема 14. Вступ до Особливої (Спеціальної) частини господарського права

1. Система господарського права. Особлива (Спеціальна) частина господарського права.
2. Спеціальні правові конструкції господарського права: загальні положення.
3. Основні та допоміжні види і галузі господарської діяльності: загальні положення.
4. Спеціальні режими господарювання: загальні положення.
5. Загальні правила (умови) організації та здійснення господарської діяльності в окремих галузях економіки та в умовах спеціальних режимів господарювання.

Тема 15. Правові засоби та механізми інституту публічного регулювання господарської діяльності. Інститут захисту прав споживачів

1. Засоби та механізми інституту публічного регулювання господарської діяльності: загальні положення.
2. Правові засади здійснення регулювання та контролю (нагляду) у сфері ціноутворення.
3. Правові засади технічного регулювання (стандартизація, сертифікація, оцінка відповідності та метрологія) в Україні.
4. Ліцензування господарської діяльності.
5. Дозвільна система у сфері господарювання.
6. Правові засади здійснення валютного регулювання та валютного контролю (нагляду).
7. Інститут захисту прав споживачів.

Тема 16. Інститут захисту економічної конкуренції (антимонопольно-конкурентне право)

1. Поняття конкуренції та конкурентних відносин.
2. Правові засоби антимонопольного регулювання. Природні монополії.
3. Відповідальність за антиконкурентні правопорушення. Недобросовісна конкуренція.
4. Порядок розгляду справ про антиконкурентні правопорушення.
5. Правовий статус Антимонопольного комітету України.

Тема 17. Інститут відновлення платоспроможності та банкрутства

1. Загальна правова характеристика інституту відновлення платоспроможності та банкрутства.
2. Правові механізми позасудового відновлення платоспроможності та його заходи.
3. Правова характеристика банкрутства.
4. Динаміка та учасники процедури банкрутства.
5. Правова характеристика судового відновлення платоспроможності.
6. Ліквідація у процесі банкрутства.
7. Особливості застосування законодавства про відновлення платоспроможності та банкрутство.

Тема 18. Спеціальні режими господарювання

1. Правовий режим господарської діяльності в умовах спеціальних (вільних) економічних зон. Спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків.
2. Правові засади організації та здійснення господарської діяльності на умовах концесії.
3. Інші види спеціальних режимів господарювання.

Тема 19. Господарське договірне право

1. Зобов'язальні правовідносини в системі правових відносин. Поняття, юридична характеристика та види господарських зобов'язань.
2. Динаміка господарських зобов'язань.

3. Поняття, юридична характеристика, зміст та форма господарського договору.
4. Динаміка господарських договорів.
5. Класифікація господарських договорів та юридична характеристика їх окремих видів.
6. Інкотермс.

Тема 20. Правові засади організації та здійснення господарсько-торгівельної діяльності

1. Господарсько-торгівельна діяльність: історико-правові витоки становлення та розвитку, поняття, види, форми та суб'єкти.
2. Правові засади функціонування організованих ринків торгівлі. Правовий статус бірж.
3. Правові особливості використання господарських договорів у господарсько-торгівельній діяльності (торгові договори).
4. Роздрібна торгівля та ресторанне господарство.
5. Публічне замовлення та публічні закупівлі.
6. Електронна комерція.

Тема 21. Правові засади організації та здійснення господарської будівельної діяльності

1. Поняття господарської будівельної діяльності, її види та окремі засоби публічного регулювання. Капітальне будівництво.
2. Учасники правових відносин у сфері будівництва.
3. Договірне забезпечення господарської будівельної діяльності та будівництва.
4. Правовий порядок забудови територій та здійснення будівництва.

Тема 22. Правові засади організації та здійснення сільськогосподарської діяльності

1. Поняття сільськогосподарської діяльності та її суб'єктів.
2. Правова характеристика суб'єктів сільськогосподарської діяльності окремих організаційно-правових форм.
3. Правові засади використання у сільськогосподарській діяльності природних ресурсів.

Тема 23. Правові засади організації та здійснення транспортної діяльності

1. Транспорт і транспортна система України. Поняття, види та суб'єкти транспортної діяльності.
2. Транспортна діяльність з перевезення вантажів та її учасники.
3. Транспортні договори.
4. Правові особливості господарсько-правової відповідальності у сфері транспортної діяльності.
5. Транспортно-експедиторська діяльність.

Тема 24. Правові засади організації та здійснення фінансової діяльності

1. Фінансова діяльність та фінансові послуги: загальні положення. Договір про надання фінансових послуг.
2. Правові засади організації та здійснення фінансового посередництва. Банківська діяльність.
3. Правові засади організації та здійснення професійної діяльності на фондовому ринку.
4. Правові засади організації та здійснення інших видів фінансової діяльності.
5. Юридична відповідальність у сфері фінансової діяльності.

Тема 25. Правові засади інвестування та інноваціонування господарської діяльності

1. Поняття, види та форми інвестицій та інвестиційної діяльності. Інвестиційний проект та інвестиційний договір.
2. Правовий статус суб'єктів інвестиційної діяльності.
3. Поняття, види та форми інновацій та інноваційної діяльності. Інноваційні проекти та інноваційні договори.
4. Правові засади та особливості здійснення іноземного інвестування.

Тема 26. Міжнародне економічне співробітництво та зовнішньоекономічна діяльність України

1. Зовнішньоекономічна діяльність та міжнародне економічне співробітництво України: загальні положення.
2. Правові засади і особливості організації та здійснення зовнішньоекономічної діяльності.
3. Договірне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практичні	Консультації	Самостійна робота
Тема 1. Вступ до господарського права України	3	1		-	2
Тема 2. Джерела (форми) господарського права. Господарське законодавство	3	1		-	2
Тема 3. Господарська діяльність та господарські правовідносини	4	1	1	-	2

Тема 4. Підприємництво та некомерційне господарювання	6	1	1		4
Тема 5. Публічне управління та регулювання господарської діяльності. Публічно-приватне партнерство	6	1	1		4
Тема 6. Правовий статус суб'єктів господарювання	6	1	1		4
Тема 7. Правовий статус підприємства	6	1	1		4
Тема 8. Правовий статус господарського товариства	4	1	1		2
Тема 9. Правовий статус об'єднань суб'єктів господарювання	4	1	1		2
Тема 10. Майнова основа господарювання. Правове регулювання відносин власності та інших речових прав у сфері господарювання	3	1			2
Тема 11. Ресурси у сфері господарювання	5		1		4
Тема 12. Правопорушення у сфері господарювання. Господарсько-правова відповідальність	5		1		4
Тема 13. Захист господарських прав та інтересів суб'єктів господарського права	5		1		4
Тема 14. Вступ до Особливої (Спеціальної) частини господарського права	3	1			2
Тема 15. Правові засоби та механізми інституту публічного регулювання господарської діяльності. Захист прав споживачів	4	1	1		2
Тема 16. Інститут захисту економічної конкуренції (антимонопольно конкурентне право)	6	1	1		4
Тема 17. Інститут відновлення платоспроможності та банкрутства	6	1	1		4
Тема 18. Спеціальні режими господарювання	6	1	1		4
Тема 19. Господарське договірне право	6	1	1		4
Тема 20. Правові засади організації та здійснення господарсько-торговельної діяльності	4	1	1		2
Тема 21. Правові засади організації та здійснення господарської будівельної діяльності	3	1			2
Тема 22. Правові засади організації та	3	1			2

здійснення сільськогосподарської діяльності					
Тема 23. Правові засади організації та здійснення транспортної діяльності	3		1		2
Тема 24. Правові засади організації та здійснення фінансової діяльності	5		1		4
Тема 25. Правові засади інвестування та інноваціонування господарської діяльності	6	1	1		4
Тема 26. Міжнародне економічне співробітництво та зовнішньо-економічна діяльність України	5		1	2	2
Усього годин	120	20	20	2	78

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 3. Господарська діяльність та господарські правовідносини	1
2.	Тема 4. Підприємництво та некомерційне господарювання	1
3.	Тема 5. Публічне управління та регулювання господарської діяльності. Публічно-приватне партнерство	1
4.	Тема 6. Правовий статус суб'єктів господарювання	1
5.	Тема 7. Правовий статус підприємства	1
6.	Тема 8. Правовий статус господарського товариства	1
7.	Тема 9. Правовий статус об'єднань суб'єктів господарювання	1
8.	Тема 11. Ресурси у сфері господарювання	1
9.	Тема 12. Правопорушення у сфері господарювання. Господарсько-правова відповідальність	1
10.	Тема 13. Захист господарських прав та інтересів суб'єктів господарського права	1
11.	Тема 15. Правові засоби та механізми інституту публічного регулювання господарської діяльності. Захист прав споживачів	1
12.	Тема 16. Інститут захисту економічної конкуренції (антимонопольно конкурентне право)	1
13.	Тема 17. Інститут відновлення платоспроможності та банкрутства	1

14.	Тема 18. Спеціальні режими господарювання	1
15.	Тема 19. Господарське договірне право	1
16.	Тема 20. Правові засади організації та здійснення господарсько-торгівельної діяльності	1
17.	Тема 23. Правові засади організації та здійснення транспортної діяльності	1
18.	Тема 24. Правові засади організації та здійснення фінансової діяльності	1
19.	Тема 25. Правові засади інвестування та інноваціонування господарської діяльності	1
20.	Тема 26. Міжнародне економічне співробітництво та зовнішньо-економічна діяльність України	1
Усього		20

7.3. Можливі види самостійної роботи студентів:

- робота з основною та додатковою літературою, аналіз нормативно-правових актів та судової практики;
- самостійне вивчення матеріалу;
- самостійний пошук необхідної інформації в мережі Інтернет;
- складання процесуальних документів;
- перегляд відеоматеріалу за тематикою дисципліни;
- підготовка до різних форм проміжної і підсумкової атестації;
- підготовка усного повідомлення для виступу на занятті;
- написання реферату;
- підготовка доповіді;
- підготовка до участі у дискусії;
- виконання завдань для самоконтролю.

Засоби адаптації викладання дисципліни до потреб здобувачів з обмеженими можливостями здоров'я

При необхідності в освітньому процесі застосовуються методи і технології, що полегшують сприйняття інформації особами з обмеженими можливостями здоров'я:

- створення текстової версії будь-якого нетекстового контенту для його можливого перетворення в альтернативні форми, зручні для різних користувачів;
- створення контенту, який можна представити у різних видах без втрати даних або структури, передбачити можливість масштабування тексту та зображень без втрати якості, передбачити доступність управління контентом з клавіатури;
- застосування програмних засобів, що забезпечують можливість освоєння навичок і умінь, що формуються дисципліною, за рахунок альтернативних способів, в тому числі віртуальних лабораторій і імітаційних технологій;

- застосування дистанційних освітніх технологій для передачі інформації, організації різних форм інтерактивної контактної роботи учня з викладачем, у тому числі вебінарів, які можуть бути використані для проведення віртуальних лекцій з можливістю взаємодії всіх учасників дистанційного навчання, проведення семінарів, виступи з доповідями і захисту виконаних робіт, проведення тренінгів, організації колективної роботи;
- застосування дистанційних освітніх технологій для організації форм поточного та проміжного контролю;
- збільшення тривалості здачі особою з обмеженими можливостями здоров'я форм проміжної атестації по відношенню до встановленої тривалості їх здачі:
- тривалості здачі іспиту, що проводиться в письмовій формі, – не більше, ніж на 90 хвилин;
- тривалості підготовки здобувача до відповіді на іспиті, що проводиться в усній формі – не більш, ніж на 20 хвилин.

8. Питання для підсумкового контролю

1. Системоутворюючі фактори господарського права.
2. Предмет та метод господарського права.
3. Господарсько-правові норми та їх види.
4. Становлення та розвиток господарського права.
5. Господарське право як галузь права.
6. Господарське право як наука.
7. Господарське право як навчальна дисципліна.
8. Поняття джерел (форм) господарського права.
9. Класифікація джерел (форм) господарського права.
10. Господарське законодавство.
11. Нормативно-правовий акт як джерело господарського права.
12. Господарські нормативні договори та міжнародні договори як джерела господарського права.
13. Судові рішення як джерела господарського права та акти тлумачення норм права.
14. Система господарського законодавства.
15. Суб'єкти господарського права.
16. Суб'єктний склад господарських правовідносин.
17. Суб'єкти господарської діяльності.
18. Учасники відносин у сфері господарювання.
19. Поняття та характеристика народного господарства України.
20. Поняття господарської діяльності.
21. Правовий режим та базові засади здійснення господарської діяльності.
22. Види і галузі господарської діяльності.
23. Класифікація видів економічної діяльності за законодавством України.
24. Поняття господарських правовідносин.
25. Класифікація господарських правовідносин.
26. Обмеження господарської діяльності.
27. Відносини у сфері господарювання.

28. Поняття та функції підприємницької діяльності.
29. Характерні ознаки та види підприємницької діяльності.
30. Правовий режим та базові засади здійснення підприємницької діяльності.
31. Обмеження та заборони щодо здійснення підприємницької діяльності.
32. Загальні умови організації та здійснення підприємницької діяльності.
33. Припинення підприємницької діяльності.
34. Суб'єкти підприємницької діяльності.
35. Некомерційна господарська діяльність.
36. Суб'єкти некомерційної господарської діяльності.
37. Правовий режим некомерційної господарської діяльності.
38. Публічне управління господарською діяльністю.
39. Державна економічна політика.
40. Господарське прогнозування та господарське планування.
41. Державне господарське регулювання.
42. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності.
43. Управління господарською діяльністю органами місцевого самоврядування.
44. Державний господарський нагляд (контроль).
45. Заходи державного господарського нагляду (контролю) та порядок їх здійснення.
46. Засоби державного регулювання господарської діяльності.
47. Управління господарською діяльністю в державному та комунальному секторах економіки.
48. Співпраця держави/територіальної громади з приватним сектором економіки.
49. Публічно-приватне партнерство.
50. Поняття суб'єктів господарювання.
51. Класифікація суб'єктів господарювання.
52. Характерні ознаки та правове становище суб'єктів господарювання.
53. Суб'єкти господарювання – юридичні особи (господарські організації).
54. Фізичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності.
55. Утворення суб'єктів господарювання та державна реєстрація їх створення.
56. Припинення суб'єктів господарювання.
57. Реорганізація та ліквідація суб'єктів господарювання.
58. Державна реєстрація припинення суб'єктів господарювання.
59. Правовий статус відокремлених підрозділів суб'єктів господарювання - юридичних осіб.
60. Представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності.
61. Загальна характеристика правового становища підприємства.
62. Класифікація підприємств.
63. Правове становище державних та комунальних унітарних підприємств.
64. Правове становище підприємств колективної та приватної форми власності.

65. Особливості правового становища виробничих кооперативів.
66. Особливості правового становища приватних підприємств.
67. Поняття корпорації та господарського товариства.
68. Поняття господарського товариства та його види.
69. Класифікація господарських товариств.
70. Характеристика правового статусу товариства з обмеженою відповідальністю.
71. Характеристики правового статусу акціонерного товариства.
72. Характеристика правового статусу товариства з додатковою відповідальністю.
73. Характеристика правового статусу повного товариства.
74. Характеристика правового статусу командитного товариства.
75. Майно та фонди господарських товариств.
76. Органи управління господарських товариств.
77. Корпоративні права та обов'язки учасників господарських товариств.
78. Загальна характеристика правового становища об'єднань суб'єктів господарювання.
79. Об'єднання підприємств: поняття та види.
80. Правове регулювання створення, діяльності та припинення об'єднань підприємств.
81. Об'єднання суб'єктів господарювання без створення юридичної особи.
82. Об'єднання суб'єктів господарювання на основі відносин контролю.
83. Характеристика видів об'єднань суб'єктів господарювання.
84. Правовий режим майна суб'єктів господарювання та майнові відносини у сфері господарювання.
85. Склад та джерела формування майна суб'єктів господарювання.
86. Власність і право власності як основне речове право у сфері господарювання.
87. Форми права власності.
88. Правовий режим права господарського відання.
89. Правовий режим права оперативного управління.
90. Права на чужі речі у сфері господарювання.
91. Право довірчої власності та довірче управління майном у сфері господарювання.
92. Майновий стан та облік майна суб'єкта господарювання.
93. Ресурси у сфері господарювання: поняття та види.
94. Фінансові ресурси суб'єктів господарювання.
95. Природні ресурси у сфері господарювання.
96. Права інтелектуальної власності у господарській діяльності.
97. Правовий режим інформації у сфері господарської діяльності.
98. Поняття та правова характеристика господарських зобов'язань.
99. Класифікація господарських зобов'язань.
100. Виникнення, виконання та підтвердження виконання господарських зобов'язань.
101. Забезпечення господарських зобов'язань.

102. Припинення, розірвання та недійсність господарських зобов'язань.
103. Поняття господарського договору та його характеристика.
104. Функції господарського договору.
105. Зміст та форма господарського договору.
106. Класифікація господарських договорів.
107. Укладення та виконання господарського договору.
108. Зміна, розірвання та припинення господарського договору.
109. Характеристика окремих видів господарських договорів.
110. Інкотермс.
111. Поняття правопорушення у сфері господарювання.
112. Класифікація правопорушень у сфері господарювання.
113. Поняття та функції господарсько-правової відповідальності.
114. Механізм реалізації господарсько-правової відповідальності.
115. Підстави покладання господарсько-правової відповідальності.
116. Господарські та адміністративно-господарські санкції.
117. Поняття та види (форми) захисту господарських прав та інтересів.
118. Способи захисту господарських прав та інтересів.
119. Юрисдикційний захист господарських прав та інтересів.
120. Адміністративний захист прав та інтересів суб'єктів господарського права.
121. Неюрисдикційний захист прав та інтересів суб'єктів господарювання.
122. Захист господарських прав та інтересів судами: загальні положення.
123. Основні інститути процесуального права та їх значення для захисту господарських прав і інтересів.
124. Захист прав та інтересів суб'єктів господарських відносин органами нотаріату.
125. Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання в процесі виконавчого провадження.
126. Захист прав та інтересів суб'єктів господарювання Радою бізнес-омбудсмена.
127. Загальні положення особливої (спеціальної) частини господарського права та окремі інститути господарського права та господарського законодавства.
128. Окремі види та галузі господарської діяльності, їх правове регулювання.
129. Спеціальні режими господарювання: загальна правова характеристика.
130. Правила (умови) господарської діяльності в окремих галузях господарювання та в умовах спеціальних режимів господарювання.
131. Допоміжна діяльність у сфері господарювання.
132. Правове регулювання цін та ціноутворення.
133. Технічне регулювання в Україні: загальні положення.
134. Правове регулювання стандартизації в Україні.
135. Правове регулювання сертифікації в Україні.
136. Правове регулювання оцінки відповідності в Україні.
137. Стандартизація та сертифікація в окремих сферах господарювання.

138. Правове регулювання метрології та метрологічної діяльності в Україні.
139. Ліцензування господарської діяльності.
140. Дозвільна система у сфері господарської діяльності.
141. Захист прав споживачів.
142. Поняття конкуренції та конкурентних відносин.
143. Правові засоби обмеження та попередження монополізму.
144. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
145. Природні монополії.
146. Недобросовісна конкуренція.
147. Правове становище Антимонопольного комітету України.
148. Розгляд справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
149. Поняття банкрутства, його еволюція та місце в господарському праві, законодавстві України та законодавстві інших країн.
150. Підстави та основні етапи процедури банкрутства.
151. Учасники процедури банкрутства.
152. Відновлення платоспроможності боржника у банкрутстві.
153. Правове регулювання ліквідаційної процедури у банкрутстві.
154. Особливості процедури відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом.
155. Правова характеристика господарсько-торговельної діяльності.
156. Види та форми господарсько-торговельної діяльності.
157. Суб'єкти господарсько-торговельної діяльності.
158. Правове регулювання вільної торговельної діяльності на організованому ринку.
159. Поняття, ознаки та види бірж.
160. Правова характеристика діяльності бірж.
161. Правове регулювання торговельних операцій на неорганізованому ринку.
162. Роздрібна торгівля та її мережа.
163. Ресторанне господарство.
164. Торговельна діяльність згідно з державним замовленням та за державні кошти.
165. Поняття будівельної діяльності та її види.
166. Капітальне будівництво.
167. Суб'єкти відносин у сфері будівельної діяльності.
168. Договірне оформлення будівельної діяльності та інвестування у будівництво.
169. Створення об'єкта архітектури.
170. Поняття сільського господарства та його галузі.
171. Правова характеристика сільськогосподарської діяльності.
172. Суб'єкти сільськогосподарської діяльності.
173. Організаційні форми суб'єктів сільськогосподарської діяльності.
174. Природні ресурси у сільськогосподарській діяльності.

175. Правова характеристика транспортної діяльності, транспорту та транспортної системи.
176. Види транспортної діяльності.
177. Суб'єкти транспортної діяльності.
178. Діяльність з перевезення вантажів.
179. Перевезення та зобов'язання, що з них випливають. Транспортні договори.
180. Статус учасників договірних відносин, пов'язаних з перевезенням вантажів.
181. Відповідальність за порушення договору перевезення вантажу. Порядок вирішення спорів.
182. Транспортно-експедиторська діяльність.
183. Фінансова діяльність та фінансові послуги.
184. Договір про надання фінансових послуг.
185. Правове регулювання банківської діяльності: загальні положення.
186. Банківські операції та банківська діяльність.
187. Правове становище банку.
188. Банківська система України.
189. Відповідальність за за правопорушення у сфері банківської діяльності.
190. Правове регулювання професійної діяльності на фондовому ринку: загальні положення.
191. Поняття та правова характеристика фондового ринку.
192. Види професійної діяльності на фондовому ринку.
193. Професійна діяльність з торгівлі цінними паперами та її види.
194. Діяльність з управління активами інституційних інвесторів.
195. Депозитарна діяльність.
196. Діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку.
197. Клірингова діяльність.
198. Регулювання ринку цінних паперів та його форми.
199. Правове регулювання діяльності кредитних спілок.
200. Правове регулювання діяльності довірчих товариств.
201. Правове регулювання діяльності фінансових установ зі спеціальним статусом.
202. Правове регулювання страхової діяльності.
203. Правове регулювання діяльності ломбардів.
204. Відповідальність за правопорушення у сфері фінансової діяльності.
205. Окремі види договірних зобов'язань про надання фінансових послуг.
206. Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон.
207. Правове становище технологічних парків.
208. Правове регулювання концесійної діяльності.
209. Спеціальний режим господарювання у виключній (морській) економічній зоні.
210. Спеціальний режим господарювання на державному кордоні України.
211. Спеціальний режим господарювання в санітарно-захисних та інших охоронних зонах, на територіях і об'єктах, що особливо охороняються.

212. Спеціальні режими господарювання в окремих галузях економіки.
213. Господарська діяльність у Збройних Силах України.
214. Спеціальний режим господарювання на територіях пріоритетного розвитку.
215. Спеціальний режим господарювання в умовах надзвичайного стану.
216. Спеціальний режим господарювання в умовах надзвичайної екологічної ситуації.
217. Спеціальний режим господарювання в умовах воєнного стану.
218. Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності.
219. Види та форми інвестицій та інвестиційної діяльності.
220. Суб'єкти інвестиційної діяльності та їхні гарантії.
221. Інвестиційний проект та інвестиційний договір.
222. Поняття інновацій та інноваційної діяльності.
223. Види та форми інновацій та інноваційної діяльності.
224. Інноваційні проекти та інноваційні договори.
225. Особливості правового регулювання іноземних інвестицій
226. Поняття та правовий режим зовнішньоекономічної діяльності.
227. Види зовнішньоекономічної діяльності.
228. Суб'єктний склад зовнішньоекономічної діяльності.
229. Державне регулювання та контроль зовнішньоекономічної діяльності.
230. Правове регулювання ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності.
231. Правові режими в зовнішньоекономічній діяльності.
232. Відповідальність за порушення законодавства про зовнішньоекономічну діяльність.
233. Договірне оформлення зовнішньоекономічних операцій.
234. Поняття зовнішньоекономічного договору та попередні етапи його укладення.
235. Умови зовнішньоекономічного договору.
236. Право, що застосовується при укладанні зовнішньоекономічних договорів.
237. Поняття валютної політики та валютного регулювання.
238. Правове регулювання валютних операцій.
239. Валютний контроль.
240. Відповідальність за порушення вимог валютного законодавства.

9. Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України.
2. Господарський кодекс України.
3. Цивільний кодекс України.
4. Митний кодекс України.
5. Податковий кодекс України.
6. Кодекс торговельного мореплавства України.
7. Повітряний кодекс України.
8. Господарський процесуальний кодекс України.

9. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
10. Цивільний процесуальний кодекс України.
11. Земельний кодекс України.
12. Водний кодекс України.
13. Лісовий кодекс України.
14. Кодекс України про надра.
15. Кодекс адміністративного судочинства України.
16. Кодекс законів про працю України.
17. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 р. № 1906-IV.
18. Закон України «Про правонаступництво України» від 12 вересня 1991 р. № 1543-XII.
19. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» від 15 травня 2003 р. № 755-IV.
20. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 р. № 3166-VI.
21. Закон України «Про національний банк України» від 20 травня 1999 р. № 679-XIV.
22. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV.
23. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11 вересня 2003 р. № 1160-IV.
24. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 27 лютого 2014 р. № 794-VII.
25. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01 липня 2010 р. № 2404-VI.
26. Закон України «Про громадські об'єднання» від 22 березня 2012 р. № 4572-VI.
27. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01 липня 2010 р. № 2411-VI.
28. Закон України «Про державні цільові програми» від 18 березня 2004 р. № 1621-IV.
29. Закон України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» від 03 березня 1998 р. № 147/98-ВР.
30. Закон України «Про управління об'єктами державної власності» від 21 вересня 2006 р. № 185-V.
31. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09 квітня 1999 р. № 586-XIV.
32. Господарське право України: навчальний посібник. / А. М. Апаров, О. М. Онищенко. – Т. 1. Загальна частина. – К.: КДАВТ ім. гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного. – К.: Істина, 2016. – 452 с.
33. Господарське право України: навчальний посібник: у 2 т. / А. М. Апаров, О. М. Онищенко. – Т. 2. Особлива (Спеціальна) частина. – К.: Державний університет інфраструктури та технологій. – К.: Істина, 2018. – 448 с.

34. Господарське право України: Навчально-методичний комплекс дисципліни / уклад.: А. М. Апаров, О. М. Онищенко. – К.: КДАВТ. – Київ, 2016. – 108 с.
35. Господарське право : підручник : у 2 ч. – Ч. 1 / [В. Ф. Опришко, Н. С. Хатнюк, Н. А. Фукс та ін.] ; за заг. ред. В. Ф. Опришка та Н. С. Хатнюк. – К. : КНЕУ, 2011. – 507, [5] с.
36. Господарське право : підручник : у 2 ч. – Ч. 2 / [В. Ф. Опришко, Н. С. Хатнюк, Н. А. Фукс та ін.] ; за заг. ред. В. Ф. Опришка та Н. С. Хатнюк. – К. : КНЕУ, 2011. – 501, [3] с.
37. Вінник О. М. Господарське право: навчальний посібник. – 2-ге вид., змін. та доп. / О. М. Вінник. – К. : Правова єдність, 2009. – 766 с.
38. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. – 6-те вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 640 с.
39. Апаров А. М. Правове забезпечення фінансового контролю діяльності органів влади : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Апаров Андрій Миколайович ; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2009. – 20 с.
40. Апаров А. М. Адміністративно-процесуальне право: стан та перспективи розвитку: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Апаров Андрій Миколайович ; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2015. – 40 с.
41. Соколова І. О. Правовий режим: поняття, особливості, різновиди. Автореферат дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 – Харків, 2011. – 20 с.

Інформаційні інтернет-ресурси

1. <http://zakon.rada.gov.ua/>
2. <http://www.president.gov.ua/>
3. <http://www.kmu.gov.ua/>
4. <http://www.me.gov.ua/>
5. <https://minjust.gov.ua/>
6. <http://court.gov.ua/>